

जलसंपदा प्रकल्पातून बिगर सिंचन
पाणी आरक्षणाच्या प्रस्तावास मान्यता
देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
जलसंपदा विभाग
शासन निर्णय क्रमांक. बिसिआ-२०१७/(३२१/१७)/सि.व्य.(धो)
मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : २३/०३/२०१८

संदर्भ: जलसंपदा विभाग, शासन निर्णय क्र. संकीर्ण २०१५/(४४/१५)/सि.व्य (धो), दि. १७/११/२०१६

प्रस्तावना :-

१.० महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण (सुधारणा व पुढे चालू ठेवणे) अधिनियम, २०११ यातील कलम ५ मधील १६(क) नुसार जलसंपत्ती प्रकल्पांमधील पाण्याचे क्षेत्रीय वाटप राज्य मंत्रीमंडळाकडून केले जाईल अशी तरतूद करण्यात आली आहे. संदर्भित शासन निर्णय क्र.१ अन्वये राज्यातील पाटबंधारे प्रकल्पांचे क्षेत्रीय वाटप राज्य मंत्रीमंडळाने निर्धारित केले आहे. या शासन निर्णयातील परिच्छेद क्र. २.३ मधील तरतुदीनुसार पिण्याच्या व औद्योगिक पाणी वापराच्या आरक्षण प्रस्तावांना मान्यता देण्याचे अधिकार मा.मंत्रीमंडळ उपसमितीला देण्यात आले आहेत. या अनुषंगाने शासनास प्राप्त झालेल्या खालील प्रस्तावांना मंजुरी देण्याचे शासनाच्या विचाराधीन होते.

शासन निर्णय :-

२.० मा.मंत्रीमंडळ उपसमितीच्या सदस्यांमध्ये चक्राकार पध्दतीने नस्तीवर घेतलेल्या निर्णयानुसार खालील तक्त्यातील रकाना क्र.२ मध्ये नमुद संस्थेला त्यांचे नावासमोर रकाना क्र.४ मध्ये नमुद पाणी आरक्षणास, परिच्छेद ३.० मधील अटीच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

अ.क्र.	पाणी आरक्षणाची मागणी करणाऱ्या संस्थेचे नांव	पाणी मागणी (दलघमी)	पाणी वापराचा प्रकार	जलाशयाचे नांव
१	२	३	४	५
१	राष्ट्रीय ग्रामीण पेयजल कार्यक्रम सन २०१४-१५ गणेशपुरी नळ पाणी पुरवठा योजनेकरीता उसगांव धरणातून पाणी आरक्षण	घरगुती ०.१२१	पिण्यासाठी	उसगाव धरणातून
२	भारती विद्यापीठ मौजे लवळे, ता.मुळशी, जि.पुणे	घरगुती ०.१४२३	पिण्यासाठी	मुळा नदीतून लवळे को.प. बंधाऱ्या जवळून
३	निसर्गोपचार ग्रामसुधार ट्रस्ट, उरुळीकांचन, ता.हवेली, जि.पुणे.	घरगुती ०.०२६३	पिण्यासाठी	खडकवासला प्रकल्पाच्या नवीन मुठा उजवा कालवा कि.मी. ४८/१००
४	ब्रम्हा फाऊंडेशन, मौजे वारक, ता.मुळशी, जि.पुणे.	घरगुती ०.०३२१५	पिण्यासाठी	मुळशी मध्यम प्रकल्प / मुळा नदीतून

५	महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण कडून प्रस्तावित येणापूर पाणी पुरवठा योजना ता.चामोशी जि.गडचिरोली करिता वैनगंगा नदीवरून गणपूर गावाजवळून ०.२४१ द.ल.घ.मी.चा बिगर सिंचन आरक्षण प्रस्ताव	घरगुती ०.२४१	पिण्यासाठी	वैनगंगा नदीवरून गणपूर गावाजवळून
६	महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण कडून प्रस्तावित जलस्वराज्य टप्पा-२ अंतर्गत नांदगाव जानी, पाणी पुरवठा योजना, ता.ब्रम्हपुरी जि.चंद्रपूर करिता वैनगंगा नदीवरून नांदगाव जानी गावाजवळून ०.०७६ द.ल.घ.मी. चा बिगर सिंचन आरक्षण प्रस्ताव	घरगुती ०.०७६	पिण्यासाठी	वैनगंगा नदीवरून नांदगाव जानी गावाजवळून
७	महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण कडून प्रस्तावित नवीन चंद्रपूर (म्हाडा) पाणी पुरवठा यांजना, त.चंद्रपूर, जि.चंद्रपूर करिता वर्धा नदीवरून धनोरा गावाजवळून ८.६९ द.ल.घ.मी. च बिगर सिंचन आरक्षण प्रस्ताव	घरगुती ८.६९	पिण्यासाठी	वर्धा नदीवरून धनोरा गावाजवळून
८	महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण अंतर्गत नेरी गावाकरिता गोधनी नदीवरून नेरी पाणी पुरवठा योजना, ता.चिमुर्, जि.चंद्रपूर करिता ०.१९३ दलघमीचा पाणी आरक्षण प्रस्तावाबाबत	घरगुती ०.१९३	पिण्यासाठी	गोधनी नदी वरून
९	भावली धरण, इगतपूरी या प्रकल्पातून ठाणे जिल्ह्यातील शहापूर तालुक्यात ९७ टँकरग्रस्त गावांसाठी प्रादेशिक नळ पाणी पुरवठा योजना	घरगुती १२.६९	पिण्यासाठी	भावली धरणातून
१०	प्रो. पार्ले बिस्कीट किरकिडी ता.खालापूर जि.रायगड (४४०/१६)	औद्योगिक ०.०४०८	बिस्कीट व इतर पदार्थ	डोणवत ल.पा. योजना

११	मे. मेहता इंटरट्रेड स्टिल प्रा.लि.मौजे माडप, ता. खालापूर, जि. रायगड	घरगुती ०.००३६५ औद्योगिक ०.०००९१ ----- एकुण ०.००४५६	मृद इस्पात पोकळ नलीका निर्मिती (M.S. Hollow Tubes)	पाताळगंगा नदीतून
१२	मे. नेह्मिताड डिस्टीलर्स प्रा.लि. ता.खालापूर जि.रायगड	औद्योगिक ०.००७३	potable liquor blending & butting activities	पाताळगंगा नदीतून
१३	मे.प्रासोल केमिकल्स, लि. मौजे, होनाड, ता. खालापूर, जि. रायगड	औद्योगिक ०.९१२५	फॉस्फरस अॅण्ड अॅसीटोन उदयोग	पाताळगंगा नदीतून
१४	मे. मेहता मेटलकॉन प्रा.लि.ता.खालापूर जि.रायगड	औद्योगिक ०.००५५	मृद इस्पात पोकळ नलीका निर्मिती (M.S. Hollow Tubes)	पाताळगंगा नदीतून
१५	फ्रिगोरीफीको अॅलाना प्रा.लि., मौजे सारसन, ता.खालापूर, जि.रायगड	औद्योगिक ०.७३	खाद्यतेल उत्पादने	पाताळगंगा नदीतून
१६	टेक्नोक्राफ्ट ईंडस्ट्रीज, धानिवली, ता.मुरबाड, जि.ठाणे	घरगुती ०.०३१ औद्योगिक ०.०७२८ ----- एकुण ०.१०३८	घरगुती /औद्योगिक (कापड उद्योग)	मुरबाडी नदीतून
१७	मे.बेक बेस्टफुडस प्रा.लि. वडवळ, ता, खालापूर, जि. रायगड.	औद्योगिक ०.०१३५	अन्न प्रक्रिया उद्योग	डोणवत ल.पा. योजना

१८	हेटवणे मध्यम प्रकल्पाच्या जलाशयातून गॉसिप प्रॉपर्टीज प्रा.लि. यांचे रिसोर्ट प्रकल्पासाठी पिण्यासाठी पाणआरक्षणाबाबत	पिण्यासाठी ०.२१ औद्योगिक ०.०२१ ----- एकूण ०.२३१ दलघमी	पिण्यासाठी	हेटवणे मध्यम प्रकल्प, पेण, रायगड
१९	अँडलर्स बायो एनर्जी लि. गोरेगाव ता. कळंब जि.उस्मानाबाद	औद्योगिक ०.४१४	धान्यापासुन मद्य निर्मिती	मांजरा प्रकल्प
२०	वाडीव-हे स्पेशालिटी केमिकल्स, ता.इगतपूरी, जि. नाशिक	घरगुती ०.००९६ औद्योगिक ०.०००९ ----- एकूण ०.०१०५	पिण्यासाठी औद्योगिक	मुकणे धरण
२१	एरंडोल औद्योगिक क्षेत्र पाणी पुरवठा योजना, एरंडोल, जि.जळगांव. (१२०/१४)	औद्योगिक ५.५	औद्योगिक	अंजनी मध्यम प्रकल्प जलाशयातून

३.० उपरोक्त नमूद प्रस्तावांना खालील अटींच्या अधीन राहून मान्यता देण्यात आली आहे.

- सदर पाणी आरक्षण मंजुरी मुळे होणाऱ्या सिंचन कपातीपोटी सिंचन पुनःस्थापनेचा खर्च शासन परिपत्रक क्र. संकिर्ण-२००८/ (१३१/०८)/ सिंच्य (धोरण), दि.०६.०३.२००९ नुसार रु.१ लक्ष प्रति हेक्टर प्रमाणे (Base Year २००९) आधिक भाववाढ निर्देशांक (Cost Inflation Index) विचारात घेऊन येणारी रक्कम अथवा प्रत्यक्ष करारनामा करतेवेळी लागू असलेला शासनाचा प्रचलित दर यापैकी जो जास्त असेल त्या दराने सिंचन पुनःस्थापनेचा खर्च करारनामा करणेपुर्वी संस्थेकडून घेण्यात यावा.
- बिगर सिंचन पाणी पुरवठ्यासाठी करारनाम्याचा सुधारीत नमुना व मार्गदर्शक सूचना महाराष्ट्र शासन पाटबंधारे विभाग शासन परिपत्रक क्र. बिपापू -१०००/ (७१३/२००१)/ सिंच्य धोरण, मुंबई ३२, दि.११.०६.२००३ व दि.०७.०४.२००३ अन्वये निर्गमित केल्या आहेत. त्यानुसार करारनामा करण्यात यावा.
- जलस्रोत प्रदुषित करणा-या पाणी वापरकर्त्याकडून दंडनीय पाणीपट्टी आकारणी करणेबाबत मार्गदर्शक तत्वे या विषयाबाबत शासन निर्णय क्र. पापव २०१५/(प्र.क्र.८८/२०१५)/सिंच्य (महसूल), दि.२१/४/२०१६ मधील अटींचे पालन करणे पाणी वापरकर्त्यांना बंधनकारक राहिल.

४. महाराष्ट्र शासन जलसंपदा विभाग शासन निर्णय क्र.संकिर्ण-२०१०/(४०७/१०)सिव्य (धोरण), दि.२९.०६.२०११ अन्वये करारनामा करताना बिगरसिंचन पाणीवापर कर्ते अंतिम पाणी मागणीप्रमाणे टप्पाटप्पाने पाणीवापर करण्याचे नियोजन नमुद करू शकतील.
५. घरगुती पाणी वापरास कायमस्वरूपी परवाना देण्यास यावा. औद्योगिक संस्थामध्ये काळाच्या ओघात मोठ्या प्रमाणात बदल होत असतात. त्यांची मालकी, उत्पादन प्रकारातील बदल, विस्तारीकरण इ.मुळे त्यांचे सर्वसाधारण पाणी आरक्षणाकरिता परवान्यांची मुदत २५ वर्षासाठी करून त्यानंतर आवश्यकतेप्रमाणे त्यांचे नुतनीकरण करण्यात यावे.
६. घरगुती, औद्योगिक व कृषी-सिंचन प्रयोजनार्थ वापरल्या जाणा-या पाण्यासाठी ठोक जलदराबाबत महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण यांच्या क्र. मजनिप्रा-२०१७/ प्रशुल्क/ ठो.ज.द.२०१७-०८/३९ दिनांक १९.१.२०१८ नुसार कार्यवाही करण्यात यावी.
७. महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरणाचे आदेश क्र.मजनिप्रा/२०१७/मसुदा निकष/ हक्कदारी/४११, दिनांक २२.९.२०१७ --अन्वये घरगुती व औद्योगिक प्रवर्गाकरिता ठोक जल हक्कदारीचे निकष निश्चित केले आहेत. त्या निकषांची पूर्तता संस्थेसोबत करारनामा करणेपूर्वी करण्यात यावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०१८०३२३१६३२००२२२७ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(अ.अ.कपोले)
शासनाचे उप सचिव

प्रति,

१. मा. राज्यपालांचे सचिव.
२. मा. मुख्यमंत्र्यांचे सचिव.
३. मा. अध्यक्ष/उपाध्यक्ष, विधानसभा, विधानभवन, मुंबई.
४. मा. सभापती/उपसभापती, विधानपरिषद, विधानभवन, मुंबई.
५. मा. विराधी पक्षनेते, विधानसभा, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
६. मा. विराधी पक्षनेते, विधानपरिषद, मुंबई यांचे कार्यालय, विधानभवन, मुंबई.
७. सर्व मा. मंत्री यांचे खाजगी सचिव.
८. सर्व मा. राज्यमंत्री यांचे खाजगी सचिव.
९. सचिव, महाराष्ट्र जलसंपत्ती नियमन प्राधिकरण, मुंबई.
१०. प्रधान सचिव (जलसंपदा), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
११. सचिव (जसंव्य व लाक्षेवि), जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१२. सर्व कार्यकारी संचालक, जलसंपदा विभाग, मुंबई.

१३. मुख्य अभियंता (पा) व सहसचिव, जलसंपदा विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
१४. मुख्य अभियंता (जसं), जलसंपदा विभाग, उत्तर महाराष्ट्र प्रदेश, नाशिक
१५. मुख्य अभियंता, जलसंपदा विभाग, कोकण प्रदेश, मुंबई
१६. मुख्य अभियंता तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ, जळगाव
१७. मुख्य अभियंता व मुख्य प्रशासक (लाक्षेविप्र), औरंगाबाद
१८. मुख्य अभियंता (जसं), जलसंपदा विभाग, पुणे.
१९. मुख्य अभियंता (जसं), जलसंपदा विभाग, नागपूर
२०. निवडनस्ती कार्यासन सिंव्य (धोरण).